

Entrevista a l'alcalde de Calvià

El rei Mides

Francesc Obrador (Palma 1943), actual batlle de Calvià, el municipi més ric de l'estat, aspira a convertir-se en candidat a la presidència de la comunitat autònoma de Balears.

Francesc Obrador i Moratinos (Palma, 1943) és el batlle de Calvià des del 1983. Un municipi que, gràcies al turisme s'ha convertit en el més ric de l'estat i un dels més rics de tot Europa. Ara, i a partir de la gestió feta a Calvià, Obrador aspira a convertir-se en candidat a president de la comunitat autònoma de Balears. Una candidatura que no té encara segura, però sí molt a l'abast; serà doncs, l'home que el PSOE-Balears enfronti a Gabriel Canelles, l'actual president del govern.

—*Calvià és actualment el municipi més ric de l'estat espanyol, riquesa que prové del turisme. Com a batlle, ¿com veu el seu municipi?*

—Primer, cal dir que Calvià és molt extens, és gairebé una comarca més que un municipi. Té uns 174 km², té més de 50 km de costes, més de 20 platges i 12 nuclis de població consolidats. Calvià, d'altra banda, té una població que no baixa mai d'uns 70.000 habitants i arriba a tenir-ne (durant la temporada alta) uns 200.000, a pesar que els habitants de dret en són, aproximadament, uns 25.000. Això fa que Calvià sigui un municipi molt complex.

La riquesa li ve d'haver estat, i ser, el municipi turístic per excel·lència. La posició geogràfica és idònia, és com una petita illa dins de l'illa. Les possibilitats turístiques són enormes i l'han transformat en un municipi que representa el 25% de tota la indústria turística de Mallorca. Tota l'activitat econòmica és turística, el 95% de l'activitat econòmica prové del turisme.

—*Però aquesta riquesa s'han aconseguit a costa d'un preu alt en ecologia, l'especulació ha provocat una forta degradació del medi ambient, ¿no és així?*

—Sí em permeten, explicaré des del moment en què ens fem càrrec de l'ajuntament. Quan l'any 83 començarem, ens trobàrem un municipi inexistent. Hi havia diverses associacions, de veïns i de propietaris, que funcionaven com a petits ajuntaments, és a dir, Calvià com a municipi, fins l'any 83 no va començar a exis-

tir. Era una dispersió total i l'ajuntament estava dominat pels sectors més especuladors, com els urbanitzadors. Quan nosaltres trencàrem aquesta tendència, començarem per centralitzar l'ajuntament. Un exemple pot ser el pressupost. Hem passat d'uns 450-500 milions l'any 83 a més de 8.000 milions el 89. ¿Què significa això? Que férem plans de 4 anys amb un procés econòmic de recuperació del poder de l'ajuntament, cosa que aconseguírem entre el 83 i el 87; a partir del 87 fins ara ens hem centrat en el desenvolupament econòmic de Calvià, en la projecció d'un municipi turístic on tothom ha de girar entorn del fet turístic: i des d'aquest punt de vista hem fet el pla general, que considera el municipi com eminentment turístic.

I pel que fa al tema del medi ambient, com a municipi turístic, el primer que havíem de fer, per interessos econòmics, era preservar al màxim el medi ambient. I això és el que va pretendre el pla general: transformar el pla expansionista del 71, revisat el 82, tot donant-li una perspectiva de sòl i de territori per a evitar el descontrol: en segon lloc, crear només per a l'oferta turística que sigui totalment respectuosa amb el medi ambient; i, en tercer lloc, preveure les operacions que anomenam "estrella", que consisteixen en la reconversió de sòl urbà, unes reconversions que puguin canviar la fisonomia del nostre municipi. I això és el que hem pretès amb el Pla General, sota l'eslògan de "Calvià, municipi turístic".

—*Aquest eslògan de "Calvià, municipi turístic", ¿podria convertir-se en "Balears, comunitat turística", l'eslògan del candidat Obrador?*

—El fet que jo em proposàs com a possible candidat del PSOE va ser perquè entenia que l'operació feta a Calvià és l'operació que necessiten les Illes. El que es necessita és el que hem fet a Calvià: dir clarament que la nostra riquesa és el turisme i que, per tant, l'hem de preservar, mi-

llorar, dissenyant una estructura de turisme. I jo ja em vaig proposar el gener del 88, al marge de falses modèsties, amb el convenciment de poder mostrar el que hem fet a Calvià: governar, saber on anem i planificar.

Calvià és l'única institució política a Balears, de pressupost important, dominada per majoria absoluta; nosaltres passàrem, l'any 87, de minoria a majoria quan molts ho feien a la inversa, la qual cosa demostra una confirmació popular a la nostra gestió. I això és un capital polític que no volem perdre, del qual jo em sentia responsable, i d'aquí que em decidís a presentar la meua candidatura.

Aquestes han estat les passes que m'han duit a presentar-me, però no era un desig personal, perquè personalment m'encantaria allò de la daurada mediocritat que deia Fra Luis de León, el poder estar tranquil. Però la història de la vida a vegades t'emmarca dins una realitat en què et sents responsable.

—*Abans que es produeixi la seva candidatura oficial, ¿no hi pot haver problemes entre les diferents "famílies" de la FSB-PSOE, és a dir, que algú qüestionari la seva candidatura?*

—Crec que no hi ha discussió. Jo no sóc de cap família, a pesar que comprenc i sóc respectuós amb elles, però no m'hi sent vinculat. Per a mi és important el paper del líder. Crec en el paper del liderat moral que es necessita dins del partit, i en tota societat. Per ventura el que passa és que s'ha construït molt poc aquest liderat moral i s'ha anat més cap a la família, jugant més a vots que no a idees. I jo he jugat més amb les idees. I pot ser que per això mateix no hi ha hagut dubtes amb la meua candidatura.

—*Aquest liderat moral, tant dins la FSB-PSOE com dins la societat de les Balears, ¿el podria assumir vostè?*

—Quan dic moral no ho dic en sentit ètic, perquè la política crec que és una ètica diferent. Jo parl d'una ètica pública, d'una

moral política. Jo no he criticat mai a ningú per qüestions d'ètica personal, perquè tothom ha de respondre davant de si mateix, i davant de Déu si hi creu. Parl, per part d'una moral pública. Jo tinc una moral política que és la meua història i la realitat de gestió que tenc. Quan parl d'aquesta moral em referesc al liderat moral de qui ha gestionat correctament, la cosa pública. I crec que és des d'aquí que es crea un líder.

Jo no sé si puc esser-ho, no sóc qui ho ha de dir. Però des del moment que surts al carrer i veus adhesions: de militants, de votants, de corrents... que et diuen, "si tu jugues, a nosaltres ens va bé"; i això precisament és el que genera que aparegui aquesta capacitat (de liderat) i aquest repete (la candidatura).

—*Se sent el rumor que la seva possible candidatura fa por al PP i a Canellas, que vostè és el pitjor "enemic" que podria tenir el PP el 91, ¿ho creu així?*

—Sí, evidentment, la por ve per una cosa real: jo estic jugant en política des de l'any 66, jo he encapçalat els moviments sindicals des d'aquest any fins ara: i, sobretot, per una cosa clara, jo no puc anar enlloc que no em coneguin, no he de dir a ningú qui sóc, no m'han de donar a conèixer, en el més petit poble (de les Illes) o barri de Palma em conèixen. Sóc una persona molt present en la vida d'aquestes Illes, i no d'ara sinó de fa molts anys.

D'altra banda, nosaltres som els únics que podem presentar un projecte real de govern. Nosaltres no hem de dir què volem fer, sinó el que hem fet: podem dir que estàvem en un ajunta-

"És ben clar que hem d'anar cap a un fort procés de normalització".

JUAN CELIA

ment que no era res, sense serveis, sense res, i l'hem convertit en l'avantguarda de l'actuació municipal. Crec que és un model exportable a la comunitat.

—*¿Com s'enfrontaria el candidat Obrador al PP? ¿Quin és el punt feble del govern Cañellas?*

—No haver governat. S'ha de governar. Que la gent sàpiga a què s'ha d'atendre. Els problemes vénen quan hi ha incertesa, quan saps si el que el diuen es farà o no, quan passa —com ara— que surt una llei i no es compleix, una llei que és el contrari d'una anterior... això genera una inseguretat institucionalitzada que fa que en aquests moments ningú sàpiga què ha de fer. Si ets un urbanitzador no saps qui governa, si el GOB o la Comunitat... i això és per falta de govern. El punt feble és no haver governat.

—*Si vostè fos el futur president de Bale-*

ars ¿quina política cultural i de normalització lingüística duria a terme?

—És ben clar que hem d'anar cap a un fort procés de normalització. I això ens obliga a reconèixer que la normalització és un dret i no un deure. I com que és un dret s'ha de donar tots els recursos econòmics per aconseguir la integració; i no només per a fer campanyes publicitàries, sinó per a fer una autèntica política de normalització, cosa que no s'ha fet.

—*¿Creu que el president Obrador tendria més facilitat per a negociar amb el govern central transferències de competències, com per exemple les de Sanitat i Ensenyament?*

—Crec que sí. Crec que aquests tipus de competències han de ser de la comunitat. El que passa és que han d'estar en mans d'una comunitat que les vulgui gestionar, que no les utilitzi com a arma contra l'ad-

ministració central. I això precisament és el que ha fet fins ara la nostra comunitat, que s'ha caracteritzat per ser una ploraira constant. Si Calvià és posàs en aquest pla (respecte a la comunitat), no ens bastarien tots els llençols de Mallorca. La tècnica del govern (autònom) és la tècnica dels governadors civils de Franco que es queixaven que Madrid no els hi enviava recursos i per això no podien fer res aquí.

El que s'ha de fer és col·laborar i negociar, encara que sigui des de postures de força, com han fet Catalunya, el País Basc. El que no es pot fer és cada vegada que et donen una cosa emprar-la com a arma. El que s'ha de fer és, primer, demostrar que ets capaç d'utilitzar les competències i demanar-ne per a millorar i no per a burocratitzar.

*Miquel Payeras i Nekane Domblàs
Fotos: Joan Celià*